

US 129/09 Økning eierandel i Prekubator AS

(ePhortesak 2009/4148)

Prekubator AS ble stiftet i 2002 av IRIS (da Rogalandsforskning) og Ipark (da stiftelsen Rogaland Kunnskapspark). I 2003 ble det gjennomført en emisjon hvor Universitetet i Stavanger, Ipark, Næringsrådet i Rogaland, Helse Stavanger HF, Statoil ASA og Norconserv deltok.

Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for at flere forskningsbaserte produkt- og forretningsideer skal kommersialiseres. Selskapet ivaretar funksjonen som universitetets Teknologioverføringskontor (TTO) og bistår i kommersialiseringsprosesser knyttet til bl.a. idegenerering, rettighetsbeskyttelse, bistand ved patentsøk og strategiutvikling.

Universitetet har i dag en eierandel på 14,8 % i Prekubator AS.

Eierne i Prekubator ønsker at Universitetet i Stavanger skal være førende i utviklingen av Prekubator og UiS innehar blant annet styrelederposisjonen i selskapet. Det er nå ønskelig å tydeliggjøre dette i enda sterkere grad ovenfor Kunnskapsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet gjennom å øke UiS sin eierandel i Prekubator. Som en direkte følge av dette er UiS, gjennom tilsendt brev fra Næringsrådet i Rogaland og Ipark, blitt tilbudt å kjøpe deres aksjeposter eller deler av aksjepost til kostpris + 5 % årlig rente.

UiS vil ved kjøp av disse aksjepostene ha 36,8 % direkte eierskap i Prekubator. I tillegg eier IRIS AS 28,2 % av aksjene i Prekubator. Dette medfører at UiS gjennom direkte og indirekte eierskap vil kontrollere totalt 50,9 % av aksjene i Prekubator.

Forslag til vedtak:

Styret slutter seg til universitetsdirektørens forslag om å ta imot hhv

Næringsrådet i Rogalands tilbud om salg av eierandel på 7% i Prekubator AS til kr 500.000 + 5% rente (1. des 03) og

Iparks tilbud om salg av eierandel på 15% i Prekubator AS til kr 1.065.000 + 5% rente (1. juli 03)

Stavanger, 17.11.2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

US 129/09 Økning eierandel i Prekubator AS

(ePhortesak 2009/4148)

Prekubator AS

Prekubator AS ble stiftet i 2002 av IRIS (da Rogalandsforskning) og Ipark (da stiftelsen Rogaland Kunnskapspark). I 2003 ble det gjennomført en emisjon hvor Universitetet i Stavanger, Ipark, Næringsrådet i Rogaland, Helse Stavanger HF, Statoil ASA og Norconserv deltok.

Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for at flere forskningsbaserte produkt- og forretningsideer skal kommersialiseres. Selskapet ivaretar funksjonen som universitetets Teknologioverføringskontor (TTO) og bistår i kommersialiseringsprosesser knyttet til bl.a. idegenerering, rettighetsbeskyttelse, bistand ved patentsøk og strategitvikling.

Universitetet har i dag en eierandel på 14,8% i Prekubator AS.

Eierne i Prekubator ønsker at Universitetet i Stavanger skal være førende i utviklingen av Prekubator og UiS har blant annet styrelederposisjonen i selskapet. Det er nå ønskelig å tydeliggjøre dette i enda sterkere grad ovenfor Kunnskapsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet gjennom å øke UiS sin eierandel i Prekubator.

Bakgrunn.

Prekubator AS er Technology Transfer Office (TTO) og kommersialiseringsaktør (KA), med ansvar for drift og utvikling av Norges forskningsråds FORNY program i Rogaland (Forskningbasert nyskaping). Videre er Prekubator ansvarlig for Helsedirektoratets Innomed program i regionen (behovsdrevet innovasjon i helsesektoren). Prekubator har siden oppstart i 2002 hatt samarbeid om kommersialisering og vært TTO/Kommersialiseringsaktør (KA) for UiS, IRIS, Nofima Norconserv og Helse Stavanger. I 2009 ble det inngått samarbeidsavtale med Misjonshøgskolen og Veterinærhøgskolen avd. Sandnes. For 2010 har Prekubator inngått samarbeid med 4 nye FoU miljø; Bioforsk Vest med ansvar for idésøk og prosjektgjennomføring, samt Helse Fonna, Høgskolen Stord/Haugesund og Polytec med helhetlig ansvar for infrastrukturarbeid og kommersialisering. Dette medfører at vi vil være TTO for flere helt nye miljøer og at Prekubator vil jobbe inn mot 10 forskningsmiljø og et større antall forskere. Videre er det inngått avtale med BTO (Bergen), Bioparken (Ås) og Coventure (Agder) om samarbeid på tvers av fylkesgrensene med målsetning om å etablere felles prosjekter innen fornybar energi, helse/ernæring og IKT.

Forskningsmiljøene er næringsrettede og har et stort potensiale for gode kommersialiseringer, noe som også underbygges av det gode samarbeidsklima med industri og regionens øvrige innovasjonsmiljø. Spesielt kan nevnes temaområdene Energi, Helse, Ernæring, IKT og Bioteknologi. For å øke effektivitetsgraden fra idé til industri er Prekubator samlokalisert med regionens Inkubator.

Aktivitet i Prekubator.

Prekubator har hatt stort fokus på oppsøkende idé-arbeid, det er implementert IPR-policy ved UiS og incentivsystem for ansatte i de ulike organisasjonene. Prosjektgrupper for nyskaping og fag-ekspertgrupper er etablert. Videre er samarbeid med forskningsmiljø lokalt gjennomført med blant annet bundling av teknologi og etablering av biotekforum. Prosjekter er av Prekubator vurdert og koblet til andre virkemiddel som Innomed og VRI der det har vært hensiktsmessig. Det er utviklet presentasjonsmateriell og mediaeksponering er initiert og nøye fulgt opp. I perioden har også Prekubator utviklet seg til å bli en reell TTO etter at Universitetet i Stavanger fikk universitetsstatus. Systemer for effektivisering og kontroll er implementert, slik som et eget patentdatabasesystem, rapporteringsmal og en del kontraktsmal. Det er holdt mange presentasjoner for fagmiljø, studenter og industri, i tillegg til at Prekubator ansatte og vitenskaplig personale har deltatt på seminar og konferanser for å øke sin kompetanse innen innovasjon. Det er avholdt innovasjons og idékonkurranser samt at nettverk innen IPR, konsulent, finans og industri er utviklet. Idetilfanget er godt og 30 prosjekter er under utvikling i 2009. Flere kommersialiseringer gjennom bedriftsetableringer og lisensavtaler er gjennomført og i prosess.

Prosjekter og selskaper tilknyttet FORNY Rogaland og Prekubator har utmerket seg i kampen om prestisjetunge innovasjonspriser. Som eksempel kan nevnes DNB Nors innovasjonspris (vunnet både nasjonal finale og regionale finaler), innovasjonspris tilknyttet ONS og innovasjonspris tilknyttet OTC Houston. Andre innovasjonspriser og stipend er SR-Banks Innovasjonspris, SR-Banks næringsstiftelse, Norints Internasjonaliseringsstipend, Reodor-pris, Rogalands Forsknings- og Nyskappingsfond, Firsprangpris med mer.

Selskapet har fått innvilget en rekke prosjekter for verifisering av teknologi. Alle avsluttede prosjekt har blitt kommersialisert. Avsluttede og kommersialiserte forsker- og verifiseringsprosjekt er; Typhoon Valve (UiS), GenderGuide (IRIS), Plastid (UiS), Aarbakke Medical (SUS) og Hole in One Producer (IRIS). Prosjektet Fatty Acid (UiS) avsluttes inneværende år.

Prekubator leverer kun inn patentsøknader dersom det er økonomisk potensiale i forretningskonseptet og der det forutsettes at patentering er den beste IP-strategien. Eksempelvis kan nevnes at det i 2006 ble innlevert 4 patentsøknader, 3 videreført i PCT og 2 meddelte patenter. I 2008 ble det innlevert 6 patentsøknader, 4 ble videreført i PCT og 3 patenter ble meddelt. I 2009 er det så langt innlevert 5 patentsøknader, 2 er videreført i PCT og 2 søknader er meddelt i Norge.

Det er hentet inn kapital til våre selskaper med stor suksess. I perioden 2005 til første halvår 2009 er det hentet inn minst 462 MNOK i offentlig og privat kapital til videre utvikling og vekst i form av etablererstipend, utviklingsstipend, internasjonaliseringsstipend, OFU/IFU, BIP, Business Angels, Industri Kapital, såkorn og venture samt salg av aksjer.

I 2006 innførte forskningsrådet mulighet for å søke om verifiseringsmidler i forbindelse med kommersialiseringssjekter. UiS sine forskere har gjennom dette virkemiddelet fått tilført kr. 3.279.000 til å videreutvikle og verifisere ny teknologi og metode. IRIS prosjekter har fått tilført kr. 2.000.000 til samme formål. Universitetet i Stavanger har årlig ca 18 FoU ideer som vurderes for videre kommersiell utvikling, i tillegg til +/- 20 studentideer. Videre er det årlig gjennomført 1-2 kommersialiseringer basert på resultater fra UiS. Eksempel som kan nevnes er TyphoniX AS og Plastid AS.

Organisasjon

Prekubator er i dag en organisasjon med 5 fast ansatte i tillegg til at det er engasjert faste konsulenter som trer inn i prosjektene etter behov. Det er etablert et tett samarbeid med ledelse og ansatte i organisasjonene. Ved UiS er det blant annet etablert en felles IPR arbeidsgruppe og en ressurs/prosjektgruppe. I overgangen fra prosjekt til bedrift er det et nært samarbeid med IRIS Forskningsinvest, Stavanger helseforskning og Ipark Inkubator for å kunne tilføre ny kompetanse.

Selskapets styre består av universitetsdirektør Per Ramvi (UiS), divisjonsdirektør Hans Tore Frydnes (SUS), administrasjonssjef Elisabeth Bjordal (Nofima Norconserv), administrerende direktør Geir Kristian Pedersen (IRIS FI), administrerende direktør Terje Handeland (Ipark) og av eksterne styremedlemmer Toril Nag og Brit Kyllingstad.

Økonomi

Prekubator har en omsetning på ca. 9 MNOK per år og kan vise til en positiv utvikling siden etableringen i forhold til både omsetning og resultat. Resultat etter skatt var i 2008 på kr 848.415.

Aksjekapital i selskapet er 177.500 aksjer. Total egenkapital ved årsskifte var 7.175.145.

Inntektene i selskapet baserer seg på tilskudd fra Norges forskningsråd og Helsedirektoratet hvor store deler av dette igjen krever 50 % egenfinansiering. For å oppnå et positivt resultat selger Prekubator tegningsrett i sine prosjekter samt aksjer der Prekubator har eierskap, utfører konsulenttjenester til forskningsmiljø og FoU intensive bedrifter samt får noe tilskudd fra Rogaland fylkeskommune.

Eierskap i Prekubator

Universitetet i Stavanger deltok i emisjon i Prekubator i 2003 og fikk da en eierandel på 0,7 %. Da UiS i 2005 oppnådde universitetsstatus ble det besluttet at Prekubator skulle være UiS sin TTO. For å kunne ivareta sin posisjon som nøytral enhet for teknologioverføring og kommersialisering av forskningsideer innebar dette at Prekubator ikke lenger kunne være eid av industri. Statoil ASA ga derfor sin eierandel på 14.1% i gave til Universitetet i 2006.

Eierskapsfordelingen er pr i dag som følger:

- 14.8 % UiS
- 28.2 % IRIS Forskningsinvest
- 35,2 % Ipark
- 7,0 % Næringsrådet i Rogaland
- 14.1 % Helse Stavanger HF
- 0,7 % Nofima Norconserv

Prising av selskapet

Det er gjennom aksjonæravtale vedtatt at Prekubator ikke skal eies av industri. Det er heller ikke gjort emisjoner i selskapet siden 2003. Verdien av selskapet ble i 2003 satt til 7.1 MNOK.

Det er videre en merverdi i selskapet gjennom at Prekubator har ansvar for to offentlig finansierte program, det er stort tilfang av nye ideer og det utvikles nye prosjekter og kommersialiseringer. Videre gir selskapet verdi til universitetet, øvrige FoU miljø og samfunnet gjennom at det finansieres verifisering og videre produktutvikling, utvikles nye produkter og tjenester og skaper nye FoU baserte arbeidsplasser.

Kjøp av aksjer i Prekubator AS fra Næringsrådet i Rogaland og Ipark

Ved endring i Lov om arbeidstakeroppfinnelser (2003) og endring i universitets- og høyskoleloven er universitetene pålagt å ivareta de ansattes patenterbare oppfinnelser.

UiS gjør dette i dag gjennom Prekubator TTO, som er felles kommersialiseringsselskap for regionenes forskningsmiljø. Tilsvarende selskap er etablert ved Universitetet i Tromsø, NTNU, UiO og UiB og eies 40-100% av universitetene. Det er ønskelig at Universitetet i Stavanger får en førende rolle i utviklingen av Prekubator TTO på lik linje med øvrige universitet og at eierandelen økes. Videre er det kjent at FORNY-programmet endres fra 2011 og det er viktig for Prekubator, og regionen, at UiS er en av majoritetseierne for å ivareta den regionale forankringen. I forbindelse med at Prekubator ble valgt som universitetets TTO ble det samtidig vedtatt at Prekubator ikke skal være eid av industri og at eierne i hovedsak skulle være FoU miljø. Gjennom UiS sin økning i eierskap vil FoU miljøene, og universitetet spesielt, være enda tydeligere eiere.

Gjennom tilsendt brev har Næringsrådet i Rogaland og Ipark tilbudt salg av sine aksjeposter eller deler av sin aksjepost til kostpris og 5 % årlig rente. Det vil si

7 % Næringsrådet i Rogaland – pris 500.000 + 5% rente (1. des.03)
15% av Ipark – pris 1.065.000 + 5% rente (1. juli 03)

UiS vil ved kjøp av disse aksjepostene ha 36,8 % direkte eierskap i Prekubator samt indirekte eierskap gjennom IRIS. IRIS eier 28.2 % i Prekubator gjennom sitt heleide datterselskap IRIS Forskningsinvest. UiS vil da kontrollere 50,9 % av aksjene i Prekubator.

Universitetsdirektøren vurderer dette som en prinsipielt viktig sak og pristilbudet fra Ipark og Næringsrådet vurderes som rimelig. UiS vil finansiere aksjekjøpet ved bruk av akkumulert virksomhetskapital som p.t. er på 3,9 mill.

Forslag til vedtak:

Styret slutter seg til universitetsdirektørens forslag om å ta imot hhv

Næringsrådet i Rogalands tilbud om salg av eierandel på 7% i Prekubator AS til kr 500.000 + 5% rente (1. des 03) og

Iparks tilbud om salg av eierandel på 15% i Prekubator AS til kr 1.065.000 + 5% rente (1. juli 03)

Stavanger, 17.11.2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Eli L. Kolstø
økonomi- og virksomhetsdirektør